

[H. P. Johansen.]

Punkt adskiller Lovforslaget sig baade fra Husholdningskommissionens Betænkning og fra det Lovforslag, der for tre Aar siden blev fremsat i Folketinget. Imidlertid er der givet en Begrundelse herfor baade i Bemærkningerne til Lovforslaget og i Ministerens Forelæggelsestale, og Begrundelsen er, at en saadan Undervisning allerede nu foregaar i saa stor Udstrækning, at man mener, at Spørgsmaalet kan ordnes uden særlig Lovgivning, og det maa vist ogsaa erkendes, at adskilligt støtter en saadan Opfattelse. F. Eks. kunde man her anføre en Udtalelse, der er fremsat af Københavns Skolekøkkeninspektør, som nylig i et Interview udtalte, at der er umaadelig mange — det er netop den Vending, Inspektøren bruger —, umaadelig mange af Hovedstadens unge Piger, som bruger al deres Fritid til Uddannelse i husligt Arbejde, og Inspektøren siger meget betegnende, at hvis vi ikke havde haft de Mørklægningstider, vi har, vilde man kunne se, at Københavns Kommuneskoler Aften efter Aften Vinteren igennem var oplyst fra Kælder til Kvist for at give Plads for saadanne og lignende frivillige Kursister. Jeg nævner ogsaa af det omtalte Interview, at ikke mindre end 3 000 unge Piger sidste Vinter frivilligt deltog i Husholdningsundervisningen i København, og noget tilsvarende sker sikkert i andre Kommuner ud over Landet. Men alligevel er der mange, som ikke kommer med, saa længe det hele er frivilligt, og det er maaske netop dem, der trænger haardest til det, der ikke kommer med. Jeg forstaar imidlertid, at Ministeren paa dette Omraade stiller sig afventende og ser, om Ungdomsskoleloven og Aftenskoleloven ikke kan klare disse Spørgsmaal, men jeg vil dog gerne tilføje, at jeg lægger ogsaa megen Vægt paa et Par Sætninger i Betænkningen om denne Del af Lovforslaget. Jeg siger her paa en Udtalelse, der gaar ud paa, at hvis den her foreslaaede Vej ikke klarer Spørgsmaalet tilfredsstillende, vil det senere kunne overvejes at gaa den Vej f. Eks., som Husholdningskommissionen har foreslaaet. Jeg opfatter dette som et Løfte om, at Undervisningsministeren ikke slipper denne Opgave, før den er løst paa en god og forsvarlig Maade.

Det er ogsaa et meget vigtigt Omraade, vi her beskæftiger os med, for som alle ved, er det et meget stort Antal Kvinder, der er beskæftigede med husligt Arbejde, og et meget stort Millionbeløb, der anvendes til de huslige Budgetter. Netop den Tid, vi opjæver, og maaske ogsaa den kommende Tid,

bliver af en saadan Beskaffenhed, at der bliver Brug for ekstra Dygtighed paa det huslige Omraade.

Som allerede nævnt er der tre Hovedpunkter i Forslaget, og det første Afsnit, det vil sige de første 14 Paragraffer, drejer sig om Husholdningsskoler. Men der er næppe Grund til — i hvert Fald er der ikke Grund for mig til — i særlig Grad at komme ind paa disse Paragraffer, for de her foreslaaede Bestemmelser falder i det væsentlige sammen med, hvad der er foreslaaet for Højskolens Vedkommende. Jeg kan derfor henholde mig til mine anbefalende Bemærkninger, da vi forleden behandlede Højskoleloven.

Det næste Afsnit i Lovforslaget, det vil sige §§ 15—18, omhandler Husholdningsseminarierne, altsaa Uddannelse af Husholdningslærere. Jeg har heller ikke hverken mange eller særlige Bemærkninger til denne Del af Lovforslaget, for det er nok en ny Lovgivning, her er Tale om, men det er alligevel Regler, som enten er prøvet eller foreslaaet og vedtaget paa andre Omraader. Jeg kan nævne, at Godkendelsen af Seminarier sker efter de samme Regler som for Højskolens Vedkommende, de almindelige Tilskudsbestemmelser er de samme som for de private Lærerseminarier, og hvad Driftstilskuddene angaar, forstaar jeg Lovforslaget saaledes, at det følger de Takster og Satser, der gælder for Skolekøkkenafdelingen paa Statens Lærerhøjskole. Jeg har ingen Indvendinger at fremføre herimod, men kan tiltræde og anbefale disse Bestemmelser.

Men det tredie Afsnit i Lovforslaget er ikke mindre vigtigt end de to foregaaende. I dette Afsnit bestemmes det, at i alle offentlige Skoler og alle eksamens- og tilskudsberettigede Privatskoler skal Pigerne have Husholdningsundervisning i de to sidste Skoleaar. Det vil altsaa sige, at Eksamensskolerne her inddrages under lignende Bestemmelser paa dette Omraade som dem, der gælder for den eksamensfri Folkeskole. Jeg tror, man kan sige, at det er en god Reform, der her bringes i Forslag. Jeg tror, det er en værdifuld Reform, fordi den kan siges netop at komme til at omfatte de Skoleelever, der som oftest deltager mindst i det huslige Arbejde i Hjemmene. Dels kan selve Eksamenslæsningen blive noget af et Paaskud i Retning af, at Børnene ikke har Tid til at hjælpe i Hjemmet ved det huslige Arbejde, dels er mange af disse Elever fra Hjem, hvor der ofte holdes tilstrækkelig huslig Medhjælp, og dette kan ogsaa bidrage til, at Børnene slipper fri for at hjælpe til